

MATURA

PRZEGLĄDASZ DARMOWY FRAGMENT
PUBLIKACJI, CAŁOŚĆ KUPISZ W SKLEPIE:

USTNA

OPRACOWANIE PYTAŃ
MATURA 2023

BABA OD POLSKIEGO

BIBLIA

03

Wstęp

04

Ile powinna trwać
wypowiedź
na maturze ustnej?

05

Co muszę
powiedzieć, aby mój
kontekst został
uznany za
funkcjonalny?

06

Babo, masz jeszcze
jakieś porady przed
egzaminem ustnym?

07

Człowiek w relacji z
Bogiem

spis treści

PRZEGLĄDASZ DARMOWY
FRAGMENT PUBLIKACJI,
CAŁOŚĆ KUPISZ W SKLEPIE:

09

Jak człowiek może
się zachować w
obliczu cierpienia?

11

Postawa człowieka
wobec Boga

13

Jakich odpowiedzi na
pytanie o sens życia
udziela literatura?

15

Motyw marności
świata

17

Refleksje na temat
sensu życia

19

Obraz miłości w
literaturze

21

Człowiek w relacji z
Bogiem

23

Literacki obraz
końca świata

25

Apokaliptyczna wizja
Sądu Ostatecznego

27

Dobro i zło – ich
pochodzenie i
miejsce w świecie

Kod
rabatowy
-10%:
KLUB

Baba od polskiego

Jestem nauczycielką, oligofrenopedagogką, polonistką, dydaktyczką, podcasterką - a przede wszystkim tą, która bardzo lubi się uczyć i nauczać.

Przed Tobą zbiór opracowań tematów z „Biblii” na maturę ustną w 2023 r. Opracowanie nie powstało po to, abyś uczył_a się na pamięć zdania po zdaniu – wiem, że to niemożliwe. Zamiast wkuwać na pamięć, skorzystaj z moich propozycji odpowiedzi, aby wiedzieć, o czym możesz powiedzieć w trakcie egzaminu. Chcę Cię zainspirować do tworzenia własnych wypowiedzi – obecna formuła matury ustnej daje taką możliwość, ponieważ w realizacji zadania musisz odnieść się do wybranego kontekstu. Może to być dosłownie wszystko – książka (także spoza listy lektur obowiązkowych), film, piosenka, dzieło sztuki, zagadnienie z zakresu filozofii lub psychologii, wydarzenie społeczne czy termin historycznoliteracki.

Każde opracowanie zawiera wszystkie elementy, które powinny się znaleźć w prawidłowej odpowiedzi:

- wstęp z postawioną tezą
- odwołanie do „Biblii”
- odwołanie do kontekstu (niemal wszędzie jest to lektura obowiązkowa)
- podsumowanie wypowiedzi

Po wylosowaniu tematów będziesz mieć 15 minut na przygotowanie, a następnie w ciągu 10 minut będziesz musiał_a omówić oba tematy (jedno z listy pytań jawnych i drugie z puli pytań niejawnych). Teoretycznie nie ma żadnych dodatkowych wytycznych – tylko od Ciebie zależy, ile czasu poświęcisz na omówienie obydwu tematów.

Ważne jednak, aby zmieścić się w czasie 10 minut i odnieść się do wszystkich elementów polecenia. Zalecam podzielenie przysługującego czasu na dwie części trwające po 5 minut. Przed rozpoczęciem wypowiedzi spójrz na zegar i zapisz na kartce godzinę, o której musisz poruszyć drugi temat.

Ile powinna trwać wypowiedź na maturze ustnej?

Nie przejmuj się, że na papierze Twoja wypowiedź wydaje się krótka. Wypowiedź ustna zawsze trwa więcej, niż może się wydawać (wynika to z faktu, że umiemy bardzo szybko czytać).

Lista jawnych zadań w części ustnej egzaminu maturalnego z języka polskiego (CKE):

**PRZEGLĄDASZ DARMOWY
FRAGMENT PUBLIKACJI,
CAŁOŚĆ KUPISZ W SKLEPIE:**

Czym jest kontekst? Najprościej mówiąc, jest to informacja SPOZA lektury, która rzuca nowe światło na omawiany temat lub stanowi uzupełnienie tego, o czym mówisz. W moich propozycjach odpowiedzi szeroko zarysowuję kontekst, aby nikt nie miał wątpliwości, że został on zrealizowany.

Nie chodzi o to, aby powiedzieć, że podobny motyw pojawił się w lekturze X – zamiast tego możesz powiedzieć na przykład, że podobny motyw pojawił się w lekturze X, ale został inaczej zrealizowany, później natomiast musisz powiedzieć, w jaki sposób i co z tego wynika w kontekście tematu pracy.

Co muszę powiedzieć, aby mój kontekst został uznany za funkcjonalny?

Równie dobrze kontekst może być także jednym zdaniem, wówczas jednak ważne jest, aby wycisnąć z kontekstu jak najwięcej – Twoje zdanie musi być mocne i stanowić ISTOTNE uzupełnienie wypowiedzi.

Aby uniknąć wątpliwości, możesz wprowadzić kontekst słowami „Uważam, że istotnym kontekstem uzupełniającym omawiany temat jest...” – dzięki temu zaznaczasz, że wprowadzasz kontekst (i nikt nie ma wątpliwości).

Babo, masz jeszcze jakieś porady przed egzaminem ustnym?

Jestem tym typem człowieka, który stresuje się ważnymi wydarzeniami i boi się, że o wszystkim zapomni. Zawsze staram się zrobić backup na wypadek czarnej dziury – mam milion pomysłów na minutę, ale dość szybko o nich zapominam, jednak umiem sobie z tym radzić i podzielę się z Tobą moją metodą.

W trakcie przygotowania do egzaminu napisz na kartce to, co chcesz powiedzieć. Nie pisz pełnymi zdaniami – będziesz mieć wówczas pokusę, żeby je przeczytać podczas egzaminu (a nie o to chodzi!). Zawsze rozpisuj sobie poniższy schemat i uzupełniaj go hasłowo:

- Teza:
- Argument:
- Przykład:
- Kontekst:
- Refleksja:

W ten sposób zawsze będziesz mieć ściągawkę na wypadek czarnej dziury. Z takiej kartki możesz korzystać w trakcie egzaminu i nie wpływa to na obniżenie oceny!

Język polski, tak jak matematyka, wymaga stosowania wzorów.

Jak człowiek może się zachować w obliczu cierpienia?

Wstęp
(wprowadzenie):

Wisława Szymborska w wierszu „Minuta ciszy po Ludwice Wawrzyńskiej” napisała, że „tyle o sobie wiemy, ile nas sprawdzono”. To stwierdzenie doskonale opisuje złudność własnych twierdzeń o postawie wobec cierpienia. Choć może nam się wydawać, że w trudnych sytuacjach życiowych zachowamy się, jak należy, tak naprawdę nigdy nie mamy pewności, jaką postawę przyjmujemy. Literatura udowadnia, że w trudnych sytuacjach możemy albo pokornie zaakceptować swój los, albo spróbować z nim walczyć.

Przykład z lektury:

**PRZEGLĄDASZ DARMOWY
FRAGMENT PUBLIKACJI,
CAŁOŚĆ KUPISZ W
SKLEPIE:**

Postawa Hioba, postaci opisanej w Starym Testamencie, ukazuje całkowite zawierzenie Bogu swojego życia i pokorne przyjmowanie tego, co daje Stwórca. Hiob był majątnym, sprawiedliwym i bogobojnym mężczyzną, który starał się unikać grzechu. Miał siedmiu synów i trzy córki. Pewnego dnia szatan sprowokował Boga, aby ten sprawdził, czy Hiob będzie mu ufał, jeśli utraci cały swój majątek. Bóg się zgodził i pozwolił diabłu działać. Ten zaś pozbawił Hioba wszystkich bogactw, zabił jego dzieci, a następnie zesłał na mężczyznę chorobę trądu. Mimo to Hiob nie miał ani chwili zawahania się – przyjmował z pokorą to, co szykował mu Bóg. Mówił, „Nagi wyszedłem z łona matki i nagi tam wrócę. Dał Pan i zabrał Pan. Niech będzie imię Pańskie błogosławione!”. Gdy żona zachęcała Hioba do złorzeczenia Bogu, ten stanowczo odmówił. Tak samo postąpił w trakcie rozmowy z Elifazem, Bildadem i Sofarem – swoimi przyjaciółmi. Hiob ani razu nie powiedział słowa przeciwko Bogu, za co został nagrodzony: Stwórca uzdrowił mężczyznę, pomnożył jego majątek, dał mu jeszcze siedmiu synów i trzy córki, a także pozwolił mu dożyć 140 lat.

Kontekst:

Zupełnie inną postawę przyjął Rodion Raskolnikow, bohater „Zbrodni i kary”. Był student prawa cierpiął z powodu własnej biedy i w rezultacie postanowił sprzeciwić się wszelkiej moralności. Uważał, że porządek moralny jest wyznaczany przez człowieka, a nie przez Boga, dlatego miał on prawo złamać wszelkie zasady i zabić lichwiarkę, u której miał dług. Raskolnikow, pchnięty do ostateczności, czuł się zwolniony z przestrzegania podstawowych praw moralnych. Jego czyn świadczył o tym, że uznał on własne cierpienie za ważniejsze od cierpienia innych. Ekstremalna sytuacja była dla niego zwolnieniem z moralności.

Jak człowiek może się zachować w obliczu cierpienia?

Zakończenie
(podsumowanie):

Postawa, jaką człowiek przyjmuje wobec własnego cierpienia, jest tak naprawdę uzależniona od wiary w istnienie sprawiedliwości. Bogobojny Hiob wierzył w sprawiedliwość Stwórcy, Raskolnikow natomiast zwątpił i uznał, że sprawiedliwość można wywalczyć, jedynie działając na własną rękę. Chociaż obaj musieli mierzyć się z ekstremalnymi trudnościami i byli narażeni na cierpienie, obrali zupełnie inną drogę.

**PRZEGLĄDASZ DARMOWY
FRAGMENT PUBLIKACJI,
CAŁOŚĆ KUPISZ W SKLEPIE:**

Apokaliptyczna wizja Sądu Ostatecznego

Wstęp
(wprowadzenie):

Fascynacja początkiem i końcem życia towarzyszyła człowiekowi od zawsze. W chrześcijaństwie, wywodzącym swoje założenia z Biblii, za początek służyło stworzenie świata przez Boga w sześć dni, natomiast końcem miał być Sąd Ostateczny poprzedzony katastrofami nawiedzającymi świat. Zgodnie z tym myśleniem to Bóg dawał początek światu i mógł go zakończyć. Ta wizja została opisana w „Apokalipsie świętego Jana” w sposób symboliczny i obrazowy, co dodatkowo wzmacnia wydźwięk objawienia.

Przykład z lektury:

**PRZEGLĄDASZ DARMOWY
FRAGMENT PUBLIKACJI,
CAŁOŚĆ KUPISZ W
SKLEPIE:**

Koniec świata w „Apokalipsie świętego Jana” to objawienie, które nawiedziło autora podczas pobytu na wyspie Patmos. Janowi ukazała się wizja końca świata – całkowitej zagłady, po której miał nastąpić Sąd Ostateczny. Wizja ta jest naznaczona symboliką, która jest przedmiotem wielu analiz, dlatego nie wszystkim symbolom można przypisać konkretne znaczenie. Sam koniec świata w „Apokalipsie” jest następstwem wydarzeń, które nawiedzały Ziemię. Janowi ukazał się Bóg siedzący na tronie, któremu towarzyszyło dwudziestu czterech Starców oddających mu cześć, cztery Istoty żyjące oraz Baranek (symbolizujący Jezusa Chrystusa). Miał on po kolei otwierać księgę zapieczętowaną na siedem pieczęci, czego skutkiem były liczne katastrofy. Na Ziemi miało się pojawić między innymi czterech jeźdźców (zwyczajowo noszących imiona: Wojna, Zaraza, Głód i Śmierć – w samym utworze pada jednak tylko imię ostatniego jeźdźcy), natomiast po otwarciu siódmej pieczęci Janowi miała się ukazać wizja siedmiu trąb oznaczających siedem nieszczęść (spalona ziemia, krwiste morze, zatrute źródła, zaćmienie ciał niebieskich, szarańcza). Śmierć miał też nieść Abaddon – anioł niszczyciel mordujący tych, którzy nie mieli boskiej pieczęci na czole. Świat miało też nawiedzić siedem plag (złośliwa rana w ciele sług bestii, krwiste morze, krwiste źródła i rzeki, wielki skwar, ciemność w królestwie bestii, wysuszenie wód Eufratu, trzęsienie ziemi i rozpad Babilonu na trzy części). Po nadejściu końca miał nastąpić Sąd Ostateczny, w trakcie którego Bóg osądzał ludzi za popełnione przez nich czyny. Apokalipsa miała jednak optymistyczny wydźwięk – po Sądzie Ostatecznym nastąpi nowe stworzenie – Jeruzalem niebiański. Była to rajska wizja świętego miasta, w którym ludzie mieszkali razem z Bogiem, a Stwórca był „Bogiem razem z nimi”. Ludzie tam mieszkający byli wolni od żałoby i krzyku, mogli „darmo pić ze źródła życia”.

Apokaliptyczna wizja Sądu Ostatecznego

Kontekst:

PRZEGLĄDASZ DARMOWY
FRAGMENT PUBLIKACJI,
CAŁOŚĆ KUPISZ W
SKLEPIE:

Obraz końca świata nie zawsze jest jednak wyłącznie wizją. W literaturze można znaleźć świadectwa rzeczywistego końca świata, jaki miał miejsce w trakcie II wojny światowej. Obrazy apokalipsy spełnionej widoczne były zarówno w poezji pokolenia Kolumbów, jak i w prozie – w tym, między innymi, w opowiadaniu Tadeusza Borowskiego „Proszę państwa do gazu”. Koniec świata oznaczał w tym przypadku całkowite odczłowieczenie – zaprzeczenie wszystkim wartościom, które leżały u podstaw cywilizacji. Nazistowski reżim doprowadził do zdehumanizowania swoich ofiar, zmusił między innymi Tadeusza, narratora opowiadania, do przyjęcia postawy obojętności wobec śmierci. Wszelkie przejawy heroizmu w obozie zagłady były skazane na porażkę, a jedynym sposobem na zachowanie życia, było wykonywanie obozowych obowiązków (oznaczało to także konieczność żerowania na słabszych). Masowe mordy dokonywane na Żydach, Polakach i innych ludziach stały się rzeczywistą zagładą – końcem świata, jaki istniał do tej pory. Z tego też względu przedstawiciele pokolenia Kolumbów nie byli w stanie poradzić sobie z bagażem własnych doświadczeń. Tadeusz Różewicz w utworze „Ocalony” napisał, że doświadczenie II wojny światowej sprawiło, że pojęcia stały się „tylko wyrazami” – okrucieństwo wojny sprawiło, że cnota i występki, prawda i kłamstwo, piękno i brzydota oraz męstwo i tchórzostwo utraciły swoje pierwotne znaczenie – wojenna rzeczywistość na zawsze zmieniła hierarchię wartości. Wszystko to, na czym opierała się cywilizacja, legło w gruzach. Z tego względu podmiot liryczny utworu Różewicza musiał nauczyć się życia od nowa; szukał nauczyciela, który „jeszcze raz nazwie rzeczy i pojęcia”, „oddzieli światło od ciemności”, dając tym samym początek nowemu światu.

Zakończenie
(podsumowanie):

Apokalipsie zawsze towarzyszą katastroficzne wydarzenia – takie, jakie opisał święty Jan oraz te, których doznało pokolenie Kolumbów. Biblijna wizja jest jednak pełna optymizmu, ponieważ zakłada istnienie Sądu Ostatecznego, po którym wszyscy prawdziwi ludzie znajdą się u boku Stwórcy. Obrazy przywołane przez świadków wojny boleśnie weryfikują to przekonanie.

BABAODP POLSKIEGO

CHCESZ POGŁĘBIĆ SWOJĄ WIEDZĘ NA
TEMAT LEKTUR - POBIERZ DARMOWE
EBOOKI

WESELE

NOTATKI DO POWTÓREK PRZED EGZAMINEM

Wszystkie informacje zawarte w tym e-booku są chronione prawami autorskimi. Osoby, które wykupiły dostęp do pliku, mają prawo do korzystania z treści na własny użytek. Obowiązuje zakaz dalszego rozpowszechniania w części lub w całości treści znajdujących się w e-booku bez zgody Autorki.

Jeśli uważasz, że powinienam
coś dodać - napisz na
babaodpolskiego@gmail.com

Moja działalność w sieci
(od 2015):
[@babaodpolskiego](https://www.babaodpolskiego.pl)

Materiały edukacyjne:
www.babaodpolskiego.pl